

DAŇOVÝ PROFÍK

DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

PRVNÍ VYDÁNÍ

2022

SM tax

PŘÍPRAVA NA ZKOUŠKY NA DAŇOVÉHO PORADCE

STANISLAV SUCHAN

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné knihy ani e-booku nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného svolení autorů této knihy. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Autor: Ing. Stanislav Suchan

Vydání první – SM tax s.r.o.

Webové stránky: www.smtax.cz

Chyby a připomínky: info@smtax.cz

Recenze: facebook.com/smtax.cz

Copyright © Ing. Stanislav Suchan, 2022

ISBN: 978-80-908498-1-5

Sbírka úloh k dani z příjmů fyzických osob

podle právního stavu k 31. 7. 2022

Vážení nadšenci do daní,

představujeme vám sbírku úloh k dani z příjmů fyzických osob, která obsahuje snad veškerou problematiku, kterou je potřeba umět k úspěšnému zdolání zkoušek na daňového poradce. Sbírka je zpracována tak, aby splňovala aktuální náročné požadavky Komory daňových poradců, které jsou kladeny na uchazeče o tuto profesi. Autorem této publikace je Stanislav Suchan.

Stanislav Suchan, který v roce 2021 složil zkoušky na daňového poradce a stal se tak jedním z nejmladších daňových poradců (evidenční číslo 5797), uvádí:

„Při přípravě na zkoušky na daňového poradce jsem hledal kvalitní zdroj informací k nastudování. Bohužel to bylo marné hledání. Na trhu se objevují skvělé publikace, kde je spíše popsána teorie nebo se jedná o komentář k dani z příjmů fyzických osob. Nikde není publikace, která by měla tolik příkladů, jako je tomu zde. A to je i důvodem, proč jsem se rozhodl tuto sbírku napsat.“

Stanislav Suchan je zakladatelem úspěšného vzdělávacího portálu „Doučování se Standou“, který je určený pro studenty vysokých škol s ekonomickým zaměřením. Po úspěšném zdolání zkoušek na daňového poradce, (samozřejmě na první pokus a s červeným diplomem), založil společnost na daňové poradenství a vedení účetnictví Arstas, s.r.o. V první polovině roku 2021 se stal autorem portálu Otázky a odpovědi, kde dennodenně odpovídá na náročné daňové otázky a je také autorem odborných daňových článků.

Stanislav založil v roce 2021 vzdělávací portál SM tax.cz, který je určen široké veřejnosti. Portál je zaměřený na videokurzy, přednášky, školení, webináře, články a sekci otázky a odpovědi, zkrátka vše potřebné pro lidi, kteří se zajímají o daně.

Doporučení

Pro lepší připravenost a vyšší pravděpodobnost úspěchu doporučujeme si zakoupit i sbírku pro právnické osoby. Je to skvělá synergie, tyto dvě knihy se navzájem dost doplňují. Ve sbírce pro právnické osoby jsou více rozebrána témata: odpisy, odčitatelné položky, podíly, daňové a nedaňové výdaje (náklady).

„Jsem velmi vděčný za zakoupení mojí publikace. Věřím, že tato sbírka příkladů vám pomůže na cestě za získáním osvědčení daňového poradce. Budu se na vás těšit u další publikace nebo na webináři na SM tax.cz.“

Standa

Obsah

Obsah.....	5
Seznam použitých zkratk	8
Konstrukce dílčích základů daně	9
Konstrukce zdanění fyzických osob	10
Zaokrouhlování.....	13
Paušální výdaje	15
Nezdanitelné části základu daně	17
Slevy a daňové zvýhodnění	19
Daňové novinky pro rok 2022	20
Zvýšení průměrné mzdy	20
Zvýšení minimální mzdy	20
Paušální režim pro fyzické osoby v roce 2022	21
Daňové zvýhodnění na děti	21
Slevy.....	22
Oznámení o příjmech plynoucích do zahraničí	22
Tuzemské stravné.....	22
Cestovní náhrady spojené s automobilem.....	23
Úkol – zadání k následujícím příkladům v textu	24
Příjmy mimo předmět daně	25
1. Cestovní náhrady.....	25
2. Opatření majetku	26
Osvobozené příjmy.....	27
Tabulka osvobozených příjmů.....	27
Covid plnění.....	27
1. Osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí	27
2. Osvobození příjmu z prodeje movitých věcí	35
3. Pojistná náhrada.....	36
4. Bezúplatný nepeněžitý příjem.....	37
5. Příležitostné příjmy.....	40
6. Podíl ve společnosti	41
7. Ostatní osvobozená plnění.....	42
Samostatný základ daně.....	53
1. Podíly na zisku	55
2. Dohoda do výše limitu	55
3. Úroky z účtu.....	56
4. Autorský příspěvek	56
5. Kupónový dluhopis.....	57
6. Zahraniční samostatný základ daně	58
Příjmy ze závislé činnosti § 6	62
Příjmy ze závislé činnosti, které nejsou předmětem daně	62
Postup pro výpočet zálohové daně	64
Postup pro výpočet srážkové (zálohové) daně.....	64
Pojistné.....	64
Nepeněžitý příjem zaměstnance	66
1. Zaměstnanecké benefity	67
2. Mzda, odměna, dohody, pojistné.....	77
3. Osobní vozidlo	83
4. Zápůjčka.....	85
5. Odstupné	87
Příjmy ze samostatné činnosti § 7	88

Teoretický test k OM	90
1. Výdaje	92
2. Smluvní pokuty	98
3. Pojistné a mzda za zaměstnance a zaměstnavatele	98
4. Náklady na reprezentaci	99
5. Členské příspěvky	100
6. Příslušenství daně vůči státním institucím	100
7. Polhůtní závazky	101
8. Zaměstnanecké benefity	101
9. Paušální výdaje na dopravu	102
10. Majetek	103
Sazba základní náhrady	106
11. Ubytovací služby	108
12. Honoráře	108
13. Krádež, škody	109
14. Pohledávky	111
15. Kryptoměny a cenné papíry v OM	114
Odpisy	116
Hmotný majetek	116
1. Prodej odepsaného majetku v OM	118
2. Odpis nemovitých věcí	118
Sociální a zdravotní pojištění	121
1. Vedlejší činnost u OSVČ	125
2. Zahájení podnikání v průběhu roku	126
3. Krácení měsíců	127
Příjmy z kapitálového majetku § 8	129
1. Úroky	133
Příjmy z nájmu § 9	135
1. Nájem bytu získaný darem	135
2. Nájem bytu získaný děděním	136
3. Zahájení nájmu	136
4. Skutečné výdaje u nájmu	138
5. Nájem movité věci	139
Ostatní příjmy § 10	141
1. Investiční instrumenty	141
2. Nemovitosti	147
3. Ostatní příjmy	152
Zahraniční příjmy	153
Zdroj příjmů, srážková daň u nerezidentů	160
Teoretický test k zahraničním příjmům	161
1. Prostý zápočet	167
2. Nesmluvní stát	171
3. Nerezidenti	172
4. Pojistné a A1 formulář	174
Odčitatelné položky od základu daně	176
1. Ztráta	176
2. Výzkum a vývoj	177
3. Odpočet na podporu odborného vzdělání	178
Nezdanitelné části základu daně	179
1. Životní pojištění	180
2. Penzijní připojištění	181
3. Bezúplatné plnění	181

4. Úroky z hypotečního úvěru	182
5. Odpočet členských příspěvků	183
Slevy na dani	185
1. Sleva na manžela/manželku	185
2. Sleva za umístění dítěte	186
3. Sleva na studenta	187
4. Základní sleva na invaliditu	188
5. Slevy na zaměstnance	189
Daňové zvýhodnění na děti	190
1. Ukončení studia	192
2. Invalidita třetího stupně	195
3. Dítě jiného z manželů	195
4. Pořadí dětí	196
Zálohy, lhůty	198
Zálohy u fyzických osob	198
Lhůty	199
Spolupracující osoby	203
Společné jmění manželů	206
Společnost (sdružení bez právní subjektivity)	209
Přechod ze skutečných výdajů na paušální výdaje	213
Přechod z paušálních výdajů na skutečné výdaje	216
Paušální režim	220
Přechod z daňové evidence na účetnictví	221
Přechod z účetnictví do daňové evidence	227
Ukončení podnikatelské činnosti	232
OSVČ evidující výdaje procentem z příjmů	232
OSVČ vedoucí daňovou evidenci	233
OSVČ vedoucí účetnictví	236
Úmrtí	238
Roční zúčtování daní, daňové přiznání a oznámení	239
Závěrečný příklad	247
Poděkování	261

Příklad 6

Pan Koutný používá bezplatně služební automobil i k soukromým účelům. Hodnota vozidla činí 450 000 Kč (včetně DPH). V roce 2022 byla instalována klimatizace za 48 500 Kč a zabudováno střešní okénko za 22 500 Kč – ceny jsou uvedené včetně DPH.

Řešení 6

V § 33 ZDP došlo ke zvýšení hranice technického zhodnocení s účinností od 1. 1. 2021 z částky 40 000 Kč na 80 000 Kč, nedochází k uplatnění § 29 odst. 1 ZDP, dle kterého se zvyšuje vstupní cena o technické zhodnocení provedené v prvním roce odpisování. Nepeněžním příjmem pana Koutného je tedy 1 % z částky 450 000 Kč.

Ustanovení:

§ 6 odst. 6 ZDP

§ 29 odst. 1 ZDP

§ 33 ZDP

Příklad 7

Zaměstnavatel poskytne panu Koutnému (svému zaměstnanci) k bezplatnému užívání vozidlo i k soukromým účelům. K datu uzavření smlouvy je vozidlo účetně i daňově zcela odepsáno. Vstupní cena vozidla včetně DPH činí 410 000 Kč, daňová a účetní zůstatková cena je 0 Kč.

Řešení 7

Přestože má vozidlo nulovou zůstatkovou hodnotu, nepeněžním příjmem pana Koutného bude vycházet z 410 000 Kč.

Ustanovení:

§ 6 odst. 6 ZDP

4. Zápůjčka**Příklad 1**

Zaměstnavatel poskytl panu Koutnému (zaměstnanec) bezúročnou zápůjčku ve výši 850 000 Kč na pořízení bytu, obvyklý roční úrok u peněžních ústavů činí 6-9 % p.a., od ledna pan Koutný každý měsíc splácí 35 000 Kč. Pro zjednodušení počítejme s tím, že rok má 360 dní. Splátka je připsána na účet zaměstnavatele 1. den v měsíci.

Řešení 1

Dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. v) ZDP je příjem od téhož zaměstnavatele, plynoucí zaměstnanci v podobě majetkového prospěchu při bezúročné zápůjčce až do úhrnné výše jistin 300 000 Kč z těchto zápůjček, osvobozen. Je vypočtený za jednotlivé kalendářní měsíce, oceňuje se dle odstavce 3 (obvyklý úrok) a zahrnuje se do základu daně alespoň jednou za zdaňovací období, a to nejpozději při zúčtování mzdy za měsíc prosinec.

Měsíc	Dluh v Kč	Dluh do výše v Kč	Úrok v Kč
Poskytnutí zápůjčky	850 000	x	x
Leden	815 000*	515 000**	2 575***
Únor	780 000	480 000	2 400
Březen	745 000	445 000	2 225
Duben	710 000	410 000	2 050
Květen	675 000	375 000	1 875
Červen	640 000	340 000	1 700
Červenec	605 000	305 000	1 525
Srpen	570 000	270 000	1 350
Září	535 000	235 000	1 175
Říjen	500 000	200 000	1 000
Listopad	465 000	165 000	825
Prosinec	430 000	130 000	650

*dluh je spočítán jako částka zápůjčky – měsíční splátka, tj. 850 000 – 35 000

**dodaňuje se pouze úhrn jistin nad 300 000 Kč, tj. 815 000 – 300 000

***úrok je spočítán jako: $515\,000/100*6$ (dolní hranice úroku) / $360*30 = 2\,575$

Celková výše úroků činí 19 350 Kč. Tato částka se přičte k prosincové mzdě.

Celkový vliv na základ daně: 19 350 Kč

Bez vlivu na základ daně: splátka jistin

Ustanovení:

§ 6 odst. 9 písm. v) ZDP

Ilustrační příklad

Pan Koutný podniká v zemědělství, kdy vede daňovou evidenci dle § 7b ZDP. V daňové evidenci vykazuje celkové příjmy 15 400 000 Kč a celkové výdaje 14 700 500 Kč. Veškeré příjmy a výdaje byly zaevidovány v peněžním deníku.

V rámci těchto příjmů a výdajů v roce 2022 mimo jiné proběhly následující operace (pokud je text zadán takto, tak to znamená, že dílčí příjmy/výdaje jsou zahrnuty v celkových částkách):

- 1. Za své zaměstnance zapomněl zaplatit pojistné ve výši 41 500 Kč, dané pojistné dodatečně uhradil již v roce 2022.*
- 2. Pan Koutný pozval své obchodní partnery na jednání do restaurace, celkově zaplatil 2 500 Kč.*
- 3. Pan Koutný prodal pozemek, který byl nakoupen v roce 2021 za 80 000 Kč, daný pozemek prodal za 50 000 Kč.*
- 4. Pan Koutný poskytl studentovi střední školy stipendium ve výši 10 000 Kč měsíčně. Smlouvu se školou uzavřel v září 2022, jedná se o dohodu, že po ukončení středoškolského studia nastoupí k panu Koutnému do práce.*
- 5. Pan Koutný zaplatil pokutu Inspektorátu bezpečnosti za nedodržení podmínek ve výši 8 000 Kč.*
- 6. Pan Koutný měl havárii svých vlastních výrobků v hodnotě 55 000 Kč. Během havárie byly všechny výrobky zničeny. Část škody ve výši 15 000 Kč uhradil zaměstnanec pana Koutného, zbytek nebyl uhrazenou pojišťovnou (pan Koutný nebyl pojištěn).*
- 7. Pan Koutný je zároveň společníkem společnosti, která mu vyplatila podíl ve výši 49 000 Kč.*
- 8. Pan Koutný nakoupil akcie ve výši 220 000 Kč.*
- 9. Kromě výše uvedených výdajů eviduje pan Koutný dle inventární karty daňové odpisy ve výši 440 000 Kč.*
- 10. Pan Koutný prodal stroje, zůstatková cena strojů činila 270 000 Kč, prodejní cena 320 000 Kč.*

Řešení ilustračního příkladu**Položky zvyšující základ daně**

- bod 2, pohoštění, viz § 25 odst. 1 písm. t) ZDP, + 2 500 Kč;
- bod 3, ztráta z pozemku, viz § 24 odst. 2 písm. t) ZDP, + 30 000 Kč;
- bod 4, část příspěvku převyšující limit, viz § 24 odst. 2 písm. zu) ZDP, + 25 000 Kč $(10\,000 - 5\,000) \cdot 5$;
- bod 5, pokuta vůči státním institucím, viz § 25 odst. 1 písm. f) ZDP, + 8 000 Kč;
- bod 6, hodnota nad výši recipročního příjmu, viz § 25 odst. 1 písm. n) ZDP, + 40 000 Kč;
- bod 8, nákup cenných papírů (výdajem se stávají až v roce prodeje), viz § 25 odst. 1 písm. c) ZDP, + 220 000 Kč.

Položky snižující základ daně

- bod 7, přijatý podíl na zisku, viz § 24 odst. 4 písm. a) ZDP, - 49 000 Kč;
- bod 9, daňové odpisy hmotného majetku, viz § 24 odst. 2 písm. h) ZDP, - 440 000 Kč;
- bod 10, zůstatková cena prodaných strojů (hmotný majetek není výdajem v roce pořízení, do výdajů se vstupní cena rozpouští skrze odpisy, v roce vyřazení je třeba